

VEIKSMES RECEPTE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

5. Moz. 18:15–22; Joz. 1; Ebr. 6:17, 18; Ef. 6:10–18; Ps. 1:1–3; Rm. 3:31.

ATMIŅAS PANTS:

“Esi stiprs un drošsirdīgs, ka tu turi un dari visu bauslību, ko Mozus, Mans kalps, tev ir pavēlējis; nenovērsies no tās ne pa labi, ne pa kreisi, ka tev labi izdodas visur, kur vien tu iesī” (Joz. 1:7).

Bendžamins Zanders, Bostonas Filharmonijas orķestra muzikālais direktors, pasniedza mūzikas interpretācijas nodarbības. Viņš novēroja, cik studenti jūtas satraukti, kad tiek vērtēts viņu sniegums. Lai mazinātu trauksmi un ļautu atvērties studentu pilnajam potenciālam, viņš pirmajā nodarbībā paziņoja, ka visi saņems vērtējumu “A”. Šī augstākā atzīme nebija gaidas, kurām būtu jāatbilst, bet iespēja, kurā dzīvot. Vienīgā prasība bija tāda, ka studentiem pirmajās divās semestra nedēļās bija jāraksta vēstule ar pēdējās nodarbības datumu un tajā jāizskaidro, kāpēc viņi ir pelnījuši šo augsto atzīmi.

Jozuas grāmata ir par jaunām iespējām. Mozus, kurš 40 gadus bija noteicis Israēla vēsturi, nu bija pagātne. Iziešana no Ēģiptes un klejojumi pa tuksnesi, ko traģiski iezīmēja sacelšanās un stūrgalvība, bija beigušies. Jauna paaudze, gatava paklausīt Dievam, bija gatava ieiet Apsolītajā zemē, kas bija nevis kā gaidas, kurām jāklūst atbilstošām, bet kā iespēja, kurā dzīvot.

Pētīsim, kā Dievs atvēra jaunu nodaļu Israēla dzīvē un kā Viņš var darīt to pašu arī mūsu dzīvē.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. oktobrī.

Jauns Mozus

Izlasi 5. Moz. 18:15–22 un Joz. 1:1–9. Kāpēc ir nozīmīgi, ka Jozuas grāmata sākas ar norādi uz apsolījumu par to, kas notiks pēc Mozus nāves? _____

Lai gan Mozus bija miris un Dievs bija iecēlis jaunu vadītāju Jozuu, starp viņiem vērojamas paralēles. Abi vīri no Dieva bija saņēmuši uzdevumu vadīt tautu uz zemi, kas tika apsolīta viņu tēviem. Kā Kungs sacīja Jozuam: “Visas vietas, kur jūs savu kāju pēdas liksit, Es esmu jums devis, kā Es to esmu Mozum solījis” (Joz. 1:3).

Jozuam bija jāpabeidz darbs, kas sākotnēji tika uzticēts Mozum. Viņš patiesi bija jaunais Mozus.

Izlasi 2. Moz. 33:11; 4. Moz. 14:6, 30, 38; 27:18; 32:12; 5. Moz. 1:38; 31:23; 34:9. Ko šie panti atklāj par Jozuu? _____

Šajā posmā apsolījums, ka Dievs “cels” pravieti līdzīgu Mozum (5. Moz. 18:15), ir tikai iespēja, nevis piepildīts fakts. Jozuas grāmatas sākuma vārdi atgādina par šo apsolījumu un vienlaikus rada gaidas redzēt tā piepildījumu.

Lai arī Mozus ir miris, viņa vārds pirmajā nodaļā dominē – tas pieminēts desmit reizes, kamēr Jozuas vārds – tikai četras. Mozus tiek saukts par “Kunga kalpu”, bet Jozua – vienkārši par “Mozus kalpu” (Joz. 1:1). Lai Jozua iegūtu titulu “Kunga kalps” (Joz. 24:29), būs vajadzīga visa dzīve uzticīgā kalpošanā un paklausībā.

Kaut arī pirmajā nodaļā notiek pāreja starp diviem lieliem Israēla vadītājiem, svarīgākā persona tomēr ir pats Kungs, kura vārdi ievada šo grāmatu un kura vadība to caurstrāvo. Nav šaubu par to, kas ir īstais Israēla vadītājs.

Gadsimtu gaitā Dievs ir daudzus aicinājis vadīt Viņa tautu. Kāpēc ir būtiski atcerēties, kas ir īstais, neredzamais Draudzes vadītājs? _____

Šķērso! Ieņem! Sadali! Kalpo!

Izlasi Joz. 1. nodaļu. Ko mēs varam uzzināt par šīs grāmatas struktūru no ievadošās nodaļas? _____

Pirmā Jozuas grāmatas nodaļa kalpo kā ievads visai grāmatai. Tajā ir četri runas fragmenti, kas atbilst četriem galvenajiem grāmatas posmiem: upes šķērsošana (Joz. 1:2–9), iekarošana (Joz. 1:10, 11), zemes sadalīšana (Joz. 1:12–15) un kalpošana, paklausot bauslibai (Joz. 1:16–18).

Jozuas grāmatu var uzskatīt par Dieva iniciatīvu seriālu. Katrā no iniciatīvām Dievs dod konkrētu uzdevumu Jozuam, kas saistīts ar Kānaānas iekarošanu, un katra no tām vēlāk grāmatā tiek pieminēta kā sekmīgi izpildīta.

Beigās Dieva apsoliņumi par zemes ieņemšanu tiek piepildīti. No tā brīža atbildība saglabāt šo zemi gulstas uz israēliešiem – un tas iespējams tikai īstā ticībā un paklausībā, ko šī ticība rada.

Dieva iniciatīvas, kas izteiktas ar trīs darbības vārdiem – “šķērso,” “ieņem” un “sadali” –, saņem pareizu atbildi tautas paklausībā, kas rodas no pēdējās iniciatīvas: kalpo.

Tātad Jozuas grāmatai ir četri galvenie posmi, katrs raksturots ar konkrētu jēdzienu un galveno ebreju valodas vārdu:

- (1) šķērso (Joz. 1:1–5:12);
- (2) paņem (Joz. 5:13–12:24);
- (3) sadali (Joz. 13:1–21:45);
- (4) kalpo (Joz. 22:1–24:33).

Šādā veidā pati grāmatas struktūra atspoguļo tās galveno vēstījumu: Dieva iniciatīvas netiek piepildītas automātiski, tās prasa Viņa tautas uzticību. Ar visu, ko Dievs mūsu labā ir darījis (ieskaitot to, ko mēs paši nespējam), Viņš mūs aicina darīt to, ko varam, proti, paklausīt Viņa pavēlēm. Tā tas ir bijis visā svētajā vēsturē un arī mūsdienās. Piemēram, Atkl. 14:12 attēlo Dieva beigu laika tautu pēc tā paša principa: ticība Dieva darbiem mūsos izraisa paklausību.

Padomā par pāris Dieva apsoliņumiem, kas tev ir vissvarīgākie. Kāda atbildes reakcija ir vajadzīga no tevis, lai tie kļūtu par realitāti? _____

Apsolījumu mantinieki

Joz. 1:2, 3 Kungs saka Jozuam, ka Viņš dos tiem zemi. Bet vienlaikus Viņš pasaka, ka to jau ir devis. Kā to saprast? _____

Zeme bija Kunga dāvana, jo Viņš bija tās īstais īpašnieks. Joz. 1:2, 3 izmantotas divas dažādas darbības vārda “dot” formas, kas atklāj divus nozīmīgus aspektus zemes mantošanā. Pirmā forma izsaka zemes došanas procesu – Israēls bija ieņēmis tikai Aizjordanas teritorijas; lielākā daļa Apsolītās zemes vēl bija jāieņem.

Otrā forma (1:3) lieto darbības vārdu pagātnes perfektā, kas norāda, ka Dievs jau bija devis šo zemi. Ja darbības veicējs ir Dievs, šo darbības vārda formu sauc par “praviatisko perfektu”, jo Viņa apsolījumi ir tik droši, ka tos var uzskatīt par realitāti jau tagad.

Vietniekvārdi “jūs” un “jūsu” 3. pantā ir daudzskaitlī – tāvad solījums tiek dots ne tikai Jozuam, bet visai Israēla tautai. Atsauce uz apsolījumu, kas dots Mozum, parāda Dieva darba nepārtrauktību.

Arī vārds “kol” (“viss”, “katrs”) šajā nodaļā tiek bieži atkārtots. Šī vārda izplatība izsaka pilnīgumu un vienotu veselumu, kas ir svarīgi, lai sasniegtu mērķi. Lai ieņemtu zemi, ir jāvalda pilnīgai saskaņai starp Dievu, Jozuu un tautu.

Izlasi Joz. 1:4–6 un Ebr. 6:17, 18. Tajā brīdī Apsolītā zeme vēl bija tikai apsolījums.

Un tomēr Dievs to sauc par mantojumu. Ko nozīmē būt Dieva apsolījumu mantiniekiem? _____

Dieva apsolījumos nav nekā maģiska. Tie paši par sevi nenodrošina piepildījumu. Garantija ir Dieva klātbūtne, kurš saka: “Es būšu ar tevi.”

Kunga klātbūtne bija izšķiroša Israēla izdzīvošanai. Bez tās viņi būtu vienkārši viena no daudzām tautām – bez īpaša aicinājuma, identitātes vai misijas (2. Moz. 33:12–16). Kunga klātbūtne bija viss, kas Jozuam bija vajadzīgs, lai gūtu panākumus.

Arī mūsdienās nekas nav mainījies, tāpēc mums dots Jēzus apsolījums Mat. 28:20 – “Es esmu pie jums ik dienas līdz pasaules galam.”

Esi stiprs!

Izlasi Joz. 1:7–9. Kāpēc Kungs divreiz uzsver Jozuam, ka viņam jābūt stipram un drošsirdīgam? _____

Uzdevums, kas tika dots Jozuam, šķita ārkārtīgi grūts. Kānaāniešu pilsētas bija ar neieņemamiem mūriem, un zemes iedzīvotāji bija apmācīti karotāji. Savukārt israēlieši bija klejotāju tauta – viņiem nebija pat primitīvas kara tehnikas, lai iekarotu nocietinātās pilsētas. Vēsture rāda, ka pat Ēģipte, tā laika lielvara, nespēja nostiprināties Kānaānā.

Tomēr aicinājums būt stipram un drosmīgam šeit nav saistīts tikai ar karavīru morāli vai kaujas stratēģijām. Lai paliktu uzticīgi Torai un tās prasībām, kuras aprakstīja Israēla derību ar Jahvi, vajadzēja drosmi un spēku.

Izlasi Ef. 6:10–18. Lai arī mums tagad nav jāpiedalās militāros konfliktos, kā mēs varam izmantot Jozuam teiktos iedrošinājuma vārdus ikdienas garīgajās cīņās? _____

Mūsdienās, pildot Kristus uzticēto misiju, kristieši saskaras ar līdzīgiem izaicinājumiem kā Jozua – viņiem jācīnās ar savu grēcīgo dabu, ar tumsas pasaules valdniekiem, garīgajiem spēkiem, kas pretojas Dievam. Tāpat kā Jozuam, arī viņiem ir dots Kristus apsolījums: “Es esmu pie jums ik dienas līdz pasaules galam” (Mt. 28:20).

Tāpat kā Kunga klātbūtne palīdzēja Jozuam pārvarēt bailes, tā arī mums tā palīdz uzticēties Dievam un dzīvot bez trauksmes. Taču šī palīdzība balstās attiecībās ar Dievu – jo labāk mēs Viņu pazīstam, jo vieglāk mums uzticēties Viņa apsolījumiem.

Izšķirošais jautājums arī mūsdienās ir tāds pats kā Jozuam: kā mēs varam palikt uzticīgi Dieva Vārdam pat tad, kad tas ir neērti vai nepopulāri?

Tev labi izdosies un sekmēsies

Izlasi Joz. 1:7–9 kopā ar 1. Moz. 24:40, Jes. 53:10 un Ps. 1:1–3. Ko nozīmē būt sekmīgam un veiksmīgam saskaņā ar šiem pantiem? _____

Ebreju vārds “tsalah” (“sekmes”, “panākumi”; Joz. 1:8) nozīmē veiksmīgi īstenot iecerēto, sasniegt labvēlīgus apstākļus.

Vārds “saka” (“būt gudram”, Joz. 1:8) arī var tikt tulkots kā “gūt panākumus” vai “būt sekmīgam”. Bet tas var nozīmēt arī “būt apdomīgam” vai “rīkoties gudri”. To bieži izmanto Ījaba, Salamana pamācību un Psalmu grāmatās, kur veiksmē ir cieši saistīta ar saprātīgu rīcību, dievbijību un paklausību Viņa Vārdam.

Tādējādi veiksmē un sekmes nav obligāti materiāla labklājība, lai gan tā nav izslēgta. Veiksmē Bībelē nozīmē dzīves saskaņu ar garīgajām vērtībām un principiem, kas izteikti Dieva likumā.

Uzticēšanās Dieva apsolījumiem, īpaši apsolījumam par pestīšanu ticībā, un paklausība Viņa likumam nav pretstatī, bet gan vienas monētas divas puses.

Izlasi Rm. 3:31. Ko šis teksts atklāj par likuma un ticības attiecībām? _____

Pretstatīt ticību Jēzus glābšanas darbam un paklausību Dieva likumam ir kļūdaini un bīstams ceļš. Likums un žēlastība vienmēr iet kopā. Tikai virspusēja izpratne par likuma lomu var novest pie “likuma” un “žēlastības” kā pretstatu uztveres.

Vecās Derības rakstnieki augstu vērtēja likumu, saucot to par prieka un baudas avotu (Ps. 1:2; 119:70, 77, 174). Pareizi izprotot un izmantojot likumu, tas atklāj mūsu grēcīgumu (Rm. 7:7) un ved pie Kristus taisnības (Gal. 3:24).

Lai arī cik dedzīgi mēs cenšamies ievērot Dieva likumu Viņa žēlastībā, mūsu pieredze mums rāda, cik ļoti mums ir nepieciešama Kristus sedzošā taisnība.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Jordānas šķērsošana” (481.–482. lpp.), grāmatā “The Story of Redemption” (“Atpestīšanas stāsts”) nodaļu “Ieiešana Apsolītajā zemē” (175. lpp.).

“Ar saviem apsolījumiem un brīdinājumiem Jēzus vērsas tieši pie manis. Dievs tik ļoti mīlēja pasauli, ka nodeva Savu vienpiedzimušo Dēlu, lai, ticot Viņam, es neietu bojā, bet iegūtu mūžīgu dzīvību. Dieva Vārdā atstāstītajiem piedzīvojumiem jāklūst par maniem piedzīvojumiem. Lūgšanas un apsolījumi, pavēles un brīdinājumi ir domāti man. [...] Kad cilvēks ticībā tā uzņem sevī patiesības principus, tad tie klūst par visas būtnes daļu un dzīves dzinējspēku. Uzņemts dvēselē, Dieva Vārds pārmaina domas un darbojas pie rakstura izveidošanas.” (E. Vaita “Laikmetu ilgas”, 390., 391. lpp.)

“Nav neviena punkta, ko būtu svarīgāk mācīt, biežāk atkārtot un stingrāk iedēstīt prātā kā apziņu, ka kritušais cilvēks nespēj nopelnīt neko ar saviem labajiem darbiem. Pestīšana ir tikai ticībā Jēzum Kristum.” (E. Vaita “Ticība un darbi”, 19. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kaut arī Jozuas dzīves apstākļi bija ļoti atšķirīgi no mūsējiem, kādus garīgus principus mēs varam pārņemt no viņa dzīves? Kāpēc tomēr ir svarīgi ņemt vērā kontekstu, kad cenšamies atrast līdzības?

2. Apspriediet saistību starp Dieva apsolījumiem un mūsu paklausību. Kā abi papildina cits citu? Kādi ir riski, ja par daudz uzsver vienu uz otra rēķina? Tas ir, kādas ir briesmas, izceļot likumu un aizmirstot žēlastību? Un otrādi – uzsverot žēlastību, bet ignorējot likumu?

3. Pamatojoties uz šīs nedēļas tēmu, kā definēt “veiksmi” no Bībeles skatpunkta? Kāda ir labklājības loma kristīgajā veiksmes izpratnē?

4. Iztēlojies, kā Jozua jutās, kad viņam nācās kļūt par Mozus pēcteci. Kādu apsolījumu Dievs viņam deva (sk. Joz. 1:5), kas noteikti viņu uzturēja šīs lielās atbildības priekšā?